

Megoldás. Legyen $k + \frac{n}{k} = f(n, k)$, ennek – adott n -re – a minimumát jelölje $f(n)$. Ez a minimum mindig létezik, hiszen $k \in \mathbb{N}$ és rögzített n mellett $f(n, k)$ egy adott számnál kisebb értéket csak véges sok helyen vehet fel. Észrevehetjük továbbá, hogy a bizonyítandó azonosság bal oldala – az egészrész függvény monoton növekedése miatt – éppen $[f(n)]$.

Minden k -ra nyilván $k + \frac{n}{k} < k + \frac{n+1}{k}$; ezért $f(n, k) < f(n+1, k)$, és így $f(n) < f(n+1)$.

Megmutatjuk, hogy $f(m(m+1)) = 2m+1$. Egyrészt minden pozitív egész számra

$$a + \frac{m^2 + m}{a} \geq 2m + 1,$$

mivel az a -val történő szorzás révén ez ekvivalens a nyilvánvalóan fennálló $(a-m)^2 \geq a-m$ egyenlőtlenséggel. Másrészt látható, hogy egyenlőség is teljesülhet, mégpedig pontosan akkor, ha $a = m$ vagy $a = m+1$. Hasonlóan láthatjuk be, hogy $f(m^2) = 2m$: hiszen $a + \frac{m^2}{a} \geq 2m$ ekvivalens $(a-m)^2 \geq 0$ -val, ahol egyenlőség az $a = m$ esetben következik be.

Tekintsük ezután az $1^2, 1 \cdot 2, 2^2, 2 \cdot 3, \dots, (n-1)n, n^2, n(n+1), \dots$ számokból álló (c_n) sorozatot, amelyen az f függvény értékei rendre: $2, 3, 4, 5, \dots$. Ha n tetszőleges pozitív egész, akkor létezik, mégpedig egyértelműen olyan t index, amelyre $c_t \leq n < c_{t+1}$; mivel $f(c_t)$ és $f(c_{t+1})$ egymást követő (pozitív) egészek, azért

$$[f(n)] = f(c_t).$$

Ugyanezek az összefüggések a $g(n) = [\sqrt{4n+1}]$ függvényre is fennállnak:

$$g(m^2) = [\sqrt{4m^2+1}] = 2m = f(m^2),$$

hiszen $(2m)^2 < 4m^2 + 1 < 4m^2 + 4m + 1 = (2m+1)^2$. Hasonlóan

$$g(m(m+1)) = [\sqrt{4m(m+1)+1}] = [\sqrt{(2m+1)^2}] = 2m+1 = f(m(m+1)).$$

Így, ha $c_t \leq n < c_{t+1}$, akkor az egész számokból álló $(g(n))$ sorozat monoton növekedése miatt ugyancsak $g(n) = g(c_t) = f(c_t) = [f(n)]$, azaz $g(n) = [f(n)]$ – ami a feladat állítását bizonyítja.

Megjegyzés. A feladatra legelőször rápillantva óhatatlanul a kéttagú számtani és mértani közép közti egyenlőtlenség juthat eszünkbe: pozitív a, b számokra $a+b \geq 2\sqrt{ab}$. Ennek jól ismert következménye, hogy ha $ab = c$ állandó, úgy $a+b$ akkor a legkisebb, ha $a = b = \sqrt{c}$. Mivel a feladatban a csak egész szám lehet, hajlamosak lehetünk az iménti elvet a következőképpen „általánosítani”: $a+b$ annál kisebb, minél közelebb van a a \sqrt{c} -hez. Meglepő lehet, de ez a sejtés így, általában hamis: pl. $c = 20$, $a_1 = 3$, $a_2 = 6$ esetén

$$|3 - \sqrt{20}| < |6 - \sqrt{20}|, \quad \text{de} \quad 3 + \frac{20}{3} > 6 + \frac{20}{6}.$$